

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Начальник Чернівецького обласного управління лісового та мисливського господарства

«14»

2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Генеральний директор
Українського державного проектного лісовпорядного виробничого об'єднання

В.А. Мельниченко

«17» 2021 р.

ПРОТОКОЛ

першої лісовпорядної наради з лісовпорядкування лісів
державного підприємства «Чернівецьке військове лісництво»
Головного управління майна та ресурсів Міністерства оборони України

«10» 2021 р.

м. Сторожинець

ПРИСУТНІ: список присутніх додається.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Готовність ДП «Чернівецьке військове лісництво» та Українського державного проектного лісовпорядного виробничого об'єднання (далі ВО «Укрдержліспроект») до проведення польових лісовпорядних робіт.

2. Визначення порядку та особливостей проведення польових лісовпорядних робіт.

СЛУХАЛИ: Доповідь начальника Комплексної лісовпорядної експедиції ТИМОШЕНКА А.Г., директора ДП «Чернівецьке військове лісництво» ПРИКАЗКИ В.І та інших учасників наради.

Заслухавши і обговоривши доповіді і виступи присутніх, перша лісовпорядна нарада вирішила:

1. Констатувати:

1.1. Необхідність проведення базового лісовпорядкування зумовлена змінами в лісовому фонді державного підприємства «Чернівецьке військове лісництво» та закінченням ревізійного періоду.

2. Ухвалити:

1. Провести у 2021 році польові лісовпорядні роботи спеціалістами Комплексної лісовпорядної експедиції ВО «Укрдержліспроект» на площі 6,8 тис. га за 1 розрядом лісовпорядкування.

2. Під час проведення лісовпорядних робіт керуватися Лісовим кодексом України, Інструкцією з впорядкування лісового фонду України, Законом України «Про охорону навколошнього природного середовища». Основними положеннями організації і розвитку лісового господарства Чернівецької області (2010 р.), іншими законодавчими актами України, прийнятими відповідно до них нормативно-правовими документами та протоколом цієї лісовпорядної наради.

3. Підготовчі роботи виконати в процесі проведення польових лісовпорядних робіт.

4. Межі лісогосподарських підприємств та їхню площу прийняти відповідно до правовстановлюючих документів на постійне користування земельними ділянками, а при

їх відсутні за узгодженими даними відділів Держгеокадастру в районах. За наявності помилок у правовстановлюючих документах на постійне користування земельними ділянками у визначені меж або їх зміщенні на певну відстань, межі лісогосподарських підприємств приймати за даними планшетів попереднього лісовпорядкування та ортофотопланами зйомки 2019 року. У таких випадках координати точок підлягають перерахунку, а площа залишається без змін, за даними правовстановлюючих документів.

5. Зміну категорії земель проводити відповідно до земельного законодавства.

6. Геодезичною основою для складання планово-картографічних матеріалів прийняти:

- правовстановлюючі документи на постійне користування земельними ділянками;
- затверджену технічну документацію;
- планшети попереднього лісовпорядкування;
- ортофотопланы зйомки 2019 р.;
- топографічні карти М 1:10000.

7. Зберегти існуючу квартальну мережу і її нумерацію. У разі зміни нумерації кварталів через організаційні питання підприємствам надати свої пропозиції. Зберегти існуючу нумерацію кварталів та виділів на об'єктах природно – заповідного фонду.

8. Враховуючи наявність ортофотопланів, значну кількість ходових ліній (дороги, лінії електромереж тощо), прорубування таксацийних візорів не проводити.

9. Лісовпорядні роботи проводити, виходячи з поділу лісів на категорії відповідно до постанови КМ України від 16 травня 2007 року №733 «Про затвердження поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок», постанови КМ України від 30 січня 2019 р. № 55 «Перелік автомобільних доріг загального користування державного значення». та відповідно до наказу Держлісагентства № 50 від 12.03.2013 р. «Про віднесення до відповідних категорій лісів Чернівецької області, що знаходяться у постійному користуванні ДП «Чернівецьке військове лісництво».

10. Організувати з урахуванням рельєфу наступні господарські частини:

- ліси природоохоронного призначення з особливим режимом користування, на рівнині, включивши до неї ліси, які виконують природоохоронні і естетичні функції, де заборонені рубки головного користування;

- рекреаційно-оздоровчі ліси з особливим режимом користування, на рівнині, включивши до неї ліси, які виконують переважно рекреаційні, санітарно-гігієнічні та оздоровчі функції, де заборонені рубки головного користування;

- рекреаційно-оздоровчі ліси з обмеженим режимом користування, на рівнині, включивши до неї ліси, які виконують переважно рекреаційні, санітарно-гігієнічні та оздоровчі функції, де дозволені рубки головного користування;

- захисні ліси з особливим режимом користування, на рівнині, включивши до неї ліси, які виконують переважно водоохоронні, ґрунтозахисні та інші захисні функції, де заборонені рубки головного користування;

- захисні ліси з обмеженим режимом користування, на рівнині, включивши до неї ліси, які виконують переважно водоохоронні, ґрунтозахисні та інші захисні функції, де дозволені рубки головного користування;

- експлуатаційні ліси на рівнині;

11. Утворити господарські секції та прийняти для них наступні віки стигlosti у межах господарських частин (згідно з оптимальними віками стигlosti, затвердженими Мінлісгоспом України 21.10.1983 р.):

Господарські секції і породи, які входять до них	Тривалість класу віку	Госпчастини		
		з особливим режимом користування	з обмеженим режимом користування	експлуатацій- ні ліси
на рівнині				
Соснова				
(всі види сосни, модрини)	10	121-130	101-110	81-90
Ялинова (ялина)	10	121-130	91-100	71-80
Ялинова похідна (ялина)	10	61-70	61-69	51-60
Ялицева (ялиця)	10	141-150	121-130	81-90
Дубова високостовбурна (дуб звич. нас. III бон. і вище, пор. II бон. і вище)	10	161-170	131-140	101-110
Дубова низькостовбурна (дуб звич. нас. IV бон. і нижче, пор. III бон. і нижче)	10	91-100	71-80	61-70
Букова (бук, клен-явір, в'яз гірський)	10	121-130	101-110	101-110
Ясенево-кленова (ясен зв., клен гострол., польовий, сріблястий, дуб черв.)	10	91-100	81-90	71-80
Грабова (граб звич.)	10	71-80	61-70	51-60
В'язова (в'яз гладкий,	5	41-45	41-45	31-35
Акацієва (акація біла, гледичія)	5	36-40	31-35	26-30
Березова (береза повисла, пухнаста)	10	71-80	61-70	61-70
Чорновільхова (вільха чорна)	10	71-80	61-70	61-70
Осикова (осика, вільха сіра)	10	41-50	41-50	41-50
Липова (всі види липи)	10	91-100	81-90	71-80
Тополева (всі види тополі, верб деревовидних)	5	36-40	31-35	26-30
Лісоплодова (груша, яблуня, черешня, берека)	10	51-60	51-60	51-60
Горіхова (усі види горіхів)	10	71-80	61-70	51-60
Інших деревних порід (бархат амурський, каталъпа, каштан кінський)	10	61-70	61-70	51-60
Чагарникова (всі види чагарників)	5	21-25	21-25	21-25
Верби чагарникові	1	3	3	3

12. Коригування запасів насаджень на 1 га при окомірній таксації, а також визначення відносних повнот при вимірювальній і переліковій таксації проводити, керуючись «Лісотаксаційним довідником», затвердженим Держлісагентством України (протокол засідання НТР Держлісагентства України від 27.12.2011 р.).

13. У мішаних насадженнях загальний запас деревини на 1 га визначати за складовими породами.

14. Селекційну оцінку визначати для пристиглих, стиглих і перестійних насаджень сосни, ялини, ялиці, дуба, бука згідно з рекомендаціями УкрНДІЛГА (за П. Молотковим).

15. У рекреаційно-оздоровчих лісах (ліси у межах населених пунктів, лісопаркова частина лісів зелених зон) провести ландшафтну таксацію, керуючись «Методикою визначення показників рекреаційної характеристики земель», розробленою ВО «Укрдергліспроект» у 2000 році.

16. Особливо захисні земельні ділянки лісового фонду виділяти згідно з постановою КМ України від 16 травня 2007 року №733, крім земель, зайнятих постійними лісовими розсадниками, лісогосподарськими дорогами, просіками, лісовими протипожежними розривами, лісовими осушувальними канавами і дренажними системами (лист Держкомлісгоспу України від 28.04.09р. №02-16/1713 «Щодо виділення особливо захисних лісових ділянок»).

17. Виділити соціально значимі для місцевих громад лісові ділянки, які попередньо узгодити з місцевими органами влади та виключити їх із фонду рубок головного користування.

18. Виділити лісові ділянки, що мають спеціальне господарське значення ключових біотопів згідно з «Переліком ключових біотопів та об'єктів» у лісах лісогосподарських підприємств, де вони враховані.

19. Виділити насадження медоносі у деревостанах із панівними породами липи, та акації білої у радіусі трьох кілометрів від місця розташування стаціонарних пасік і населених пунктів – ареалів природного розселення бджіл.

20. Під час таксації сертифікованих лісів провести аналіз дотримання лісогосподарськими підприємствами принципів і критеріїв FSC в частині виділення репрезентативних ділянок та особливо цінних для збереження лісів. В репрезентативних ділянках господарські заходи не проектувати (лист Держлісагентства № 303 від 26.03.2019 р.).

21. В об'єктах природно-заповідного фонду лісогосподарські заходи проектувати згідно з чинним Лісовим кодексом України, Законом України «Про природно-заповідний фонд України» і відповідними положеннями про природно-заповідні території та об'єкти.

22. Прийняти площу територій та об'єктів природно-заповідного фонду відповідно до чинного реєстру та узгоджених даних з Управлінням екології та природних ресурсів Чернівецької обласної державної адміністрації.

23. Звернутися до Управління екології та природних ресурсів Чернівецької облдержадміністрації для отримання картографічних матеріалів об'єктів ПЗФ, розташованих у лісовому фонду підприємства.

24. Врахувати виявлені та унікальні природні комплекси місця зростання та оселення рідкісних та таких, що перебувають під загрозою зникнення видів тваринного і рослинного світу і підлягають заповіданню включенням до екологічної мережі з метою перспективного віднесення їх до об'єктів природно-заповідного фонду.

25. Виділити праліси, квазіпраліси та старовікові ліси згідно матеріалів їх ідентифікації, проведеної державним лісогосподарським підприємством відповідно до «Методики визначення належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів», затвердженої наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 18 травня 2018 року №161.

26. Рубки головного користування проектувати відповідно до «Порядку спеціального використання лісових ресурсів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 травня 2007 року № 761, і «Правил рубок головного користування», затверджених наказом Державного комітету лісового господарства України від 23.12.2009 року № 364

27. Вихід ділової деревини з рубок головного користування і рубок формування і оздоровлення лісів проектувати з урахуванням фактичного стану деревостанів і досягнутого лісогосподарськими підприємствами за два останні роки ревізійного періоду.

28. Товаризацію експлуатаційного фонду проводити згідно з нормативами «Лісотаксаційного довідника».

29. При складанні проекту рубок головного користування нарізку лісосік за роками не проводити – зробити набір лісосік у межах періоду базового лісовпорядкування. Відомість підсочки не складати, а навести дані про фонд підсочки.

30. При проектуванні рубок формування і оздоровлення лісів (рубки догляду, санітарні і лісовідновні рубки, рубки пов'язані з реконструкцією та ландшафтні рубки) керуватися «Правилами поліпшення якісного складу лісів», затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2007 р. №724, «Санітарними правилами в лісах України» затвердженими Постановою КМ України від 27.07.1995 року за №555 зі змінами внесеними згідно з Постановою КМ України від 09.12.2020 року за №1224

31. Для визначення щорічного обсягу рубок догляду прийняти такі розрахункові періоди їх повторюваності:

Види рубок догляду	Панівні породи		
	бук, дуб	ялина, ялиця, сосна	інші породи
Освітлення	3	5	5
Прочищення	5	5	5
Проріджування	7	10	10
Прохідні рубки	10	10	10

32. Розрахунок обсягів рубок догляду провести за лісівничими міркуваннями, врахувавши критерії обмеження проектування рубок догляду. Досягнуті показники виходу ліквідного запасу і запасу ділової деревини при проведенні рубок догляду узгодити з державним лісогосподарським підприємством.

33. Сухостій і захаращеність враховувати і проектувати в рубку чи до очищення в рівнинних і рекреаційних лісах з 10 куб. м на 1 га. Рубку поодиноких дерев не проектувати.

34. Визначити фонд лісовідновних рубок у стиглих та перестійних різновікових багатоярусних деревостанах та деревостанах простої структури для поновлення захисних, водоохоронних та інших корисних властивостей лісів, збереження біорізноманіття, підтримання і формування складної породної, ярусної і вікової структури деревостанів у господарствах з особливим режимом користування та особливо захисних лісових ділянках, де заборонені рубки головного користування.

Залежно від складу, вікової структури, повноти деревостанів, наявності життєздатного підросту господарсько-цінних порід лісовідновні рубки проектувати поступовим способом у поєднанні з рубками догляду.

Залежно від наявної та мінімально допустимої повноти після рубки прийняти наступну інтенсивність рубки:

- рівномірно-поступові – до 30%;
- групово-поступові – до 20%.

Суцільне вирубування смугами проектувати для світлолюбивих порід та для ялинових насаджень за відсутності достатнього природного поновлення господарсько-цінних порід.

Звернути увагу на низькоповнотні стиглі та перестійні деревостани акації білої, тополі та верби деревовидної, які втрачають репродуктивну здатність та мають ознаку

подальшої деградації деревостану (наявність сухостою, суховершинності), і запроектувати відповідні заходи.

35. До фонду рубок, пов'язаних із реконструкцією, віднести малоцінні і похідні молодняки у віці до 10 років. Лісові ділянки площею до 1 га в реконструкцію не проектувати.

36. При таксації рідколіс відносити їх до фонду відтворення лісу з проектуванням лісовідновних заходів. За наявності сухостійних, відмираючих, дуже ослаблених дерев проектувати вибіркові санітарні рубки, ліквідацію захаращеності. Рубки рідколіс, як окремий лісогосподарський захід не проектувати.

37. У лісогосподарській частині лісів зелених зон запроектувати ландшафтні рубки з метою формування лісопаркових ландшафтів і підвищення їх естетично-оздоровчої цінності та стійкості.

38. Таксацію лісу і проектування лісогосподарських заходів проводити з використанням таблиць діагностичних ознак типів лісу поданих в «Основних положеннях організації і розвитку лісового господарства Чернівецької області» 2010 року.

39. Відтворення лісів проектувати згідно з «Правилами відтворення лісів», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 01 березня 2007 року №303.

40. Схеми лісових культур проектувати відповідно до «Типів лісових культур за лісорослинними зонами України» (2008 р.), ухвалених секцією організації управління лісовим господарством науково-технічною нарадою Держкомлісгоспу України (протокол №1 від 18.03.2010 року). На початку польового періоду спеціалістам лісовпорядкування разом зі спеціалістами лісогосподарського підприємства узгодити схеми створення лісових культур для відповідних типів лісорослинних умов, враховуючи накопичений виробничий досвід.

41. Оцінку якості незімкнутих лісових культур, лісових культур і природного поновлення під час переведення у вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки проводити відповідно до «Інструкції з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів та системи ведення лісового насінництва», затвердженої наказом Держкомлісгоспу України від 19 серпня 2010 року № 260 (додатки 4,6,7,8). Для оцінки якості незімкнутих лісових культур прийняти наступну їх нормативну приживлюваність:

- 1-2-х річні культури – 90 %, 3-х річні і старші – 85 %;

42. Оцінку якості лісових культур, переведених до вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок, визначати за наступною шкалою:

Показники	Класи якості			Незадовільні (не атестовані)	Загиблі	Природне поновлення з участю культур
	1	2	3			
Повнота	1,0-0,8	0,7-0,6	0,5	0,4	0,3	0,4-1,0
Доля одиниць у складі культур віком до 20 років:						
а) твердолистяні (дуб звичайний, ясен звичайний, клен, бук, горіхи)	6 і більше	5-4	3			до 2 одиниць
б) хвойні породи, інші твердолистяні	7 і більше	6-5	4			до 3 одиниць

Примітка: клас якості визначається за нижчим із показників.

43. Відомості польового обліку лісових культур, створених за останні 20 років, складати за розділами лісорозведення і лісовідновлення по роках створення в межах кварталів.

44. Передбачити виділення біогалявин, захисних і кормових реміз із розрахунку 5 га на 1 тисячу га мисливських угідь.

45. При проведенні лісотаксаційних робіт звернути увагу на таксацію підліску, підросту в насадженнях, природного поновлення на зрубах.

46. Визначити харчові та лікарські сировинні ресурси недеревної продукції.

47. Зaproектувати організаційно-технічні заходи з охорони лісів від пожеж і боротьби з ними, керуючись «Правилами пожежної безпеки в лісах України» (2004) відповідними рішеннями та постановами Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, обласних, районних, міських, сільських рад.

48. Нанести на планово-картографічні матеріали усі лісові ґрунтові дороги, дороги з твердим покриттям та поліпшенні, річки, струмки, озера, ставки, штучні водоймища для гасіння пожеж, під'їзди для забору води, джерела, лінії інженерних споруд, комунікації та інше відповідно до «Технологічної інструкції з виготовлення лісових карт». Зaproектувати ремонт наявних і будівництво нових поліпшених лісових доріг. Характеристику збудованих доріг за період з 2011-2020 роки привести згідно з паспортами доріг, наданим лісогосподарським підприємством.

49. Спільно із спеціалістами підприємства визначити стан, відповідність своєму призначенню та встановленим вимогам об'єктів лісонасінної бази та запроектувати необхідні господарські заходи.

50. Привести у відповідність до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 р. № 729-р розподіл кварталів лісогосподарського підприємства за територіальними громадами.

51. З метою своєчасного і якісного виконання лісовпорядних робіт зобов'язати державне лісогосподарське підприємство:

52. Надати лісовпорядні партії матеріали попереднього лісовпорядкування, річні звіти і пояснівальні записи до них, правовстановлюючі документи на постійне користування земельними ділянками, електрону версію каталога координат або текстовий файл IN-4, матеріали ґрунтово-лісотипологічного обстеження, паспорти поліпшених доріг і доріг з твердим покриттям, що збудовані або знаходяться в стадії будівництва, дані про осередки шкідників і хвороб лісу та інші матеріали, необхідні для аналізу лісогосподарської діяльності за попередній ревізійний період.

53. Вирішити питання з землями, що незаконно перебувають у довгостроковому тимчасовому користуванні, якщо є такі в наявності.

54. До початку польових робіт провести розрубку або розчищення квартальної мережі, окружних меж. Замінити непридатні квартальні стовпи.

55. До закінчення польових робіт надати лісовпорядні партії матеріали відведення ділянок у рубки головного користування та рубки формування і оздоровлення лісів на 2022 рік.

56. Сприяти забезпеченню працівників лісовпорядніх партій:

а) приміщенням для житла;

б) робітниками і транспортними засобами;

в) виділити начальникам лісовпорядніх партій кімнату для роботи і ведення технічної документації.

57. Забезпечити участь лісової охорони і спеціалістів державних лісогосподарських підприємств у лісотаксаційних роботах і проектуванні лісогосподарських заходів.

58. Проводити систематичні перевірки якості лісовпорядніх робіт в натурі працівниками лісогосподарських підприємств, а також погодження запроектованих заходів. Взяти до відома, що відповідальність за повноту, якість натурних робіт і

проектування несуть інженери-таксатори і лісничі – по лісництву, начальники партії і головні лісничі – в цілому по лісогосподарському підприємству.

59. У питаннях, які не передбачені цим протоколом, керуватись «Інструкцією з впорядкування лісового фонду України» (К.,2006) та іншими чинними нормативно-правовими актами.

Секретар

В.І. Приказка

А.Г. Тимошенко

Додаток 1**С П И С О К**

присутніх на першій лісовпорядній нараді з лісовпорядкування лісів
державного підприємства «Чернівецьке військове лісництво»
Головного управління майна та ресурсів Міністерства оборони України

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Організація	Посада
1.	Гончар В.Б.	Чернівецьке обласне управління лісового та мисливського господарства	Начальник управління
2.	Череватий Р.І.	-*-	Перший заступник начальника
3.	Пилип'юк В.М.	-*-	Начальник відділу лісового господарства
4.	Собко Т.М.	-*-	Головний спеціаліст
5.	Ратушняк Н.А.	-*-	Головний спеціаліст
6.	Георгіян М.І.	-*-	Головний спеціаліст
7.	Білоконь М.В.	Управління екології та природних ресурсів Чернівецької обласної державної адміністрації	Начальник управління
8.	Приказка В.І.	ДП «Чернівецьке військове лісництво»	Директор
9.	Степанов А.Л.	-*-	Заступник директора
10.	Чепижко М.М.	-*-	Заступник директора
11.	Бокало І. М.	ВО «Укрдержліспроект»	Головний інженер
12.	Тимошенко А.Г.	Комплексна лісовпорядна експедиція	Начальник експедиції
13.	Ісик В.Д.	-*-	Головний інженер
14.	Ворох В.М.	-*-	Начальник партії